

שטר היתר עיסקה

עפ"י החלטת הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבנק"), אינו הח"מ מזהירים ומתחייבים בזאת בשם הבנק על כל סניפיו כדלקמן:

כמו כן מותנה כי זמן פרעון הרווחים הוא בכל יום עסקים אחרון לחודש האחרון. אם טוען המקביל כי העיסקה לא הרוויחה או ח"ו הפסידה עליו להודיע לבנק לא יאוחר משבעה ימים מהתאריך הנ"ל על רצונו להוכיח את טענתו זאת באופנים הנזכרים לעיל.

אם לא הודיע עד היום הנ"ל, הרי זה כהודאת בעל דין בבית דין שהעיסקה הרוויחה ולא יוכל המקביל לטעון שהעיסקה הפסידה או לא הרוויחה עד תום החודש החולף, וזאת כתקנת בעל "חכמת אדם".

כן הוסכם, כי על המקביל לשלם לבנק מיידית עם מתן ההודעה הנ"ל את חלק ההלוואה ואת החלק שלא נפסד מהפקדון, לטענתו של המקביל. המקביל חייב לבוא ולהתדיין מיידית ולא להשתמש ואין לו זכות לקבוע את מקום הדיון. לא יתקיים דיון על היתרה הנטענת להפסד או לאי-רווח לפני שקיים המקביל האמור לעיל.

על אף האמור לעיל בענין צורת חלוקת הרווח וההפסד בין הזותן לבין המקביל, הרי שאם יתן המקביל לזותן עבור חלקו ברווח כפי הנזוה בבנקים או כפי שיוסכם ביניהם, לרבות שיעור יחסי מהעיסקה כולל הפרשי הצמדה למיניהם, הטבות, מענקים חד פעמיים, אפי יהיה פטור מחובת ההוכחה ויהיה פטור משבועה, ומותר הרווח יהיה שייך למקביל לבדו.

מותנה בזה שכל תשלום או הטבה אשר ינתנו לפני ההתעסקות, לא יהיו נחשבים כי אם כתשלום על חשבון, שבמידה ויתברר שעפ"י העיסקה אין מקביל התשלום הנ"ל זכאי לתשלום זה, יזוכה סכום התשלום מן הקרן.

כל זה הוחלט בהנהלת הבנק בהחלטה גמורה ומחייבת, עפ"י כח והרשאה שיש לה בשם בעלי המניות, ויש תוקף ועדיפות להחלטה והתחייבות זו ככל שאר התקנות הקובעות של הבנק, ואין רשות לאף אחד מנזלהלי הבנק או מפקידיו, בהווה ובעתיד, ללוות או להלוות, להתחייב או לקבל התחייבות, באופן שיש בו חשש איסור ריבית מכל סוג שהוא.

אם מאיזו סיבה כלשהי לא ידע המקביל או הזותן ענין היתר עיסקה זה או לא ידע בכל מהו היתר עיסקה, יהיה זוהג בו דין עיסקה כפי תנאי שטר זה. על פי ההחלטה הנ"ל לא יעסוק הבנק בשום עיסקה בנאקאית אלא על פי דין תורה ותיקון חז"ל וכל המתעסק עם הבנק, על פי תקנותיו הוא מתעסק לרבות תנאי שטר זה.

הנהלת הבנק מזהירה בזאת, כי שטר זה מחייב בכל דיון משפטי. הנהלת הבנק מסמיכה בזאת את כל הגורמים המוסמכים, לחתום ולצרף שטר עיסקה זה באופן פרטי, לפני דרישת הלקוח בכתב. כדי למנוע כל ספק, אין בשטר זה כדי לקבוע או להשפיע על האופן בו יתבררו מחלוקות לפני שטר זה והוא יקבע ע"י הבנק.

ולמען תת תקף ועוז לכלל האמור לעיל הננו כותבים זאת לזכרון בספר ומפרסמים גלוי לכלל תקנתנו והחלטתנו זאת.

שטר זה חל על כל העניינים אשר להם משמעות כספית שיעסוק בהם הבנק, עם כל אדם או גוף, ומבלי לפגוע בכלכליות האמור, לרבות תאגיד מכל סוג שהוא, חברה בערבון מוגבל או בלתי מוגבל, אגודה שיתופית, אגודה עותומנית, עמותה, הקדש, שותפות, מוסדות ממשלתיים, גוף שהוקם על פי דין או על פי הסכם - בין עם אנשים וגופים המלווים כספים לבנק ו/או באי כוחם, ובין עם האנשים וגופים הלווים כספים מהבנק ו/או באי כוחם, בכל סוגי אשראי ופקדונות, כולל חיובים, התחייבויות, ערבויות, משכנתאות, חסכוניות, הנפקת מניות וסחר בהם, כולל פעולות ועסקי תיווך, נאמנות ושליחויות המבוצעות ע"י הבנק לרבות כל פעולה אחרת שהבנק צד לה, בין כמלווה ובין כלווה, בין כזותן ובין כמקביל, בין כזכאי ובין כחייב (להלן: "עיסקה בנאקאית").

כל עיסקה בנאקאית שיש בה חשש ריבית מכל סוג איסור שהוא, ואפילו מוזכר בה לשון הלוואה או ריבית או ריבית דריבית - תהיה ביד החייב או המקביל (להלן: "המקביל") בתורת עיסקה כתיקון חז"ל. חלקו של המקביל יהיה מחצית מהרווח ואם יהיה הפסד ישלם המקביל בארבעים וחמישה אחוזים ממנו והזותן בחמישים וחמישה אחוזים.

במקרה של עיסקה בנאקאית שאין בתנאי היתר זה כדי לבטל ממנה איסור ריבית אפי היא תחשב כולה כפקדון ביד המקביל אף אם יהיה כתוב בה לשון הלוואה ו/או ריבית ו/או ריבית דריבית. אחריותו של המקביל תהיה אחריות "גניבה ואבידה" כשומר. הרשות נתונה למקביל הפקדון להתעסק ולהרוויח בכספי הפקדון והרווח יהיה לזותן שמונים אחוזים ולמקביל עשרים אחוזים.

המקביל, בין בתורת עיסקה ובין בתורת פקדון, יעסוק בדמי העיסקה בכל עסקיו וזכסיו לטובת העיסקה, בין בעסקיו וזכסיו הקיימים ובין בעסקים וזכסים שמכאן ולהבא. ואפילו אם תינתן העיסקה רק למטרה מיוחדת ומסוימת, הרי שלמרות התנאי האמור במסמכי הבנק, הבנק מסכים כי המקביל יעסוק בכל עסקיו וזכסיו לטובה בכסף הנ"ל, ובכלבד שע"ש המקביל יהיו רשומות זכויות על הנכס או ההשקעה עליהן הודיע לבנק לפני תנאי הבנק. בכל מקרה, המקביל בין בתורת עיסקה ובין בתורת פקדון, יתעסק בכסף בעסקים וזכסים הטובים המותרים והמובחרים ביותר, ותמורת דמי העיסקה תקנה לבנק חלק בכל עסקיו וזכסיו הקיימים של המקביל עפ"י שומת בקיאים שזהותם תקבע ע"י הבנק, וכך בכל עסק שיעשה או זכס שיקנה המקביל מכאן ולהבא, יעשה ויוקנה עבור הבנק כנגד דמי העיסקה ויעסקו ויוקנו לטובתו באופן היותר מועיל ובקנין היותר מועיל, לפיכך כל רווח שיהיה למקביל מזכסיו ועסקיו בין הקיימים ובין אלה שיהיו עד מועד השבת הכספים יחשבו כרווח העיסקה.

על המקביל להוכיח שנהג ועסק בנאמנות בדמי העיסקה כתקנת מהר"מ, ולא יהיה נאמן על הקרן כי אם בעדים כשרים ונאמנים עפ"י דיני ישראל. כמו כן, לא יהיה נאמן על הרווח או אי הרווח, כי אם בשבועה חמורה עפ"י דיני ישראל. למניעת כל ספק מובהר ומוצהר בזאת כי כל רישומים, דוחות מאושרים מסמכי תאגיד וכל מסמכים ורישומים מכל סוג שהוא, לא ישמשו כראיה ביד המקביל וכהוכחה מטעמו לבידור הנ"ל, ואף לא ישמשו כאומדנא.

אם יש איזה פרט בנוסח היתר עסקא זה שאינו מועיל להתיר איסור ריבית, אינו מתבטל תוקפו אלא יחול בלעדיו באופן היותר מועיל ע"י היתר עסקא.

ולראיה באנו על החתום עפ"י הרשאה שיש לנו מהנהלת הבנק היום: יוני 1985

אביעד בנר, ע"ד
מזכיר הבנק
יוסי לוי, סמנכ"ל
ראש חטיבת משאבים

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

אנו הח"מ בית דין פה בית דין צדק ירושלים, מאשרים בזה כי שטר עיסקה זה הינו בר תוקף.

היום: 1985

אם עקב מניצח

אם אמא

אם אמא

אני מאשר כי ההתקשרות שלי עם הבנק נכונה להיתר עסקא הנ"ל.